

INTERNASJONALISERING

UTKAST TIL HANDLINGSPLAN FOR HØGSKOLEN I VESTFOLD

1.0 Innledning.....	2
2.0 Bakgrunn og føringer	2
2.1 Konkretisering av mål	4
2.2 Videre arbeid	5
3.0 Økt mobilitet	6
3.1 Status	6
3.2 utfordringer Studenter ut	6
3.3 Tiltak	8
3.4 utfordringer Studenter inn	8
3.5 Tiltak	10
3.6 utfordringer Ansatte inn/ut	10
3.7 Tiltak	11
4.0 Samarbeidsavtaler	11
4.1 Status	11
4.2 utfordringer.....	12
4.3 Tiltak	13
5.0 Internationalization at Home (IaH)	13
5.1 Status	13
5.2 utfordringer.....	13
5.3 Tiltak	14
6.0 Forankring i personalet.....	14
6.1 Status	14
6.2 utfordringer.....	14
6.3 Tiltak	15
7.0 FoU.....	15
7.1 Status	15
7.2 utfordringer.....	15
7.3 Tiltak	16
8.0 Samarbeid mot sør.....	16
9.0 Arbeidsdeling FA – avdelingene.....	18
10.0 Ressursbruk	18
11.0 Synergieffekter	19

1.0 Innledning

I januar 2005 ble det i regi av Internasjonalt kontor gjennomført en større samling av faglig ansatte fra alle avdelinger. Her ble sentrale sider ved HVEs internasjonaliseringsarbeid drøftet med sikte på å utvikle en handlingsplan. Deltakerne har i forlengelsen av samlingen fungert som referansegruppe under arbeidet med handlingsplanen. En slik prosess fungerer på den ene siden som et viktig forankringsarbeid i egen organisasjon, samtidig som erfaringsmyldringer av dette slag gir et mer kvalifisert grunnlag for utvikling av en egnet strategi når internasjonaliseringsarbeidet ved Høgskolen i Vestfold nå skal videreføres. I tillegg gir handlingsplanen den nødvendige mulighet for konkretisering av retningslinjer for internasjonaliseringsarbeidet, og fungerer som et hjelpemiddel i arbeidet med å operasjonalisere disse.

Handlingsplanen legges fram for styret for godkjenning.

I 2004 økte styret ressurstildelingen til internasjonalt arbeid ved HVE. Internasjonalt kontor fikk utvidet staben til 2 heltidsstillinger, samt en økning av driftsbudsjettet. Selv om det er tegn som tyder på at denne satsningen begynner å gi resultater, er det langt igjen før vi befinner oss på det ønskede nivå. Det er en forutsetning for en fortsatt positiv utvikling at internasjonaliseringsarbeidet prioriteres på alle nivåer i organisasjonen, både sentralt og i den enkelte avdeling. I den sammenheng er det viktig at avdelingene legger forholdene til rette slik at internasjonalisering blir en naturlig del av den ansattes arbeid.

Høgskolen i Vestfold er gjennom kvalitetsreformen blant annet forpliktet til å tilby alle våre gradsstudenter som ønsker det mulighet til å ta deler av studiet i utlandet. Vi skal også legge til rette for at et økende antall utenlandske studenter vil studere hos oss. I tillegg til økt studentmobilitet har styret vedtatt at det skal satses på økt mobilitet blant ansatte til og fra HVE, økt publisering i internasjonale fora, samt at internasjonalisering i økende grad skal være institusjonsbyggende på tvers av avdelingene.

2.0 Bakgrunn og føringer

St.meld.nr. 27 (2000-2001) *Kvalitetsreform av høyere utdanning* vektlegger internasjonaliseringsarbeid som en del av kvalitetsreformen, og legger en del føringer på internasjonaliseringsarbeidet ved høyskoler og universitet:

- Alle norske utdanningsinstitusjoner skal tilby studenter som ønsker det, et studieopphold i utlandet av 3-12 mnd varighet som en del av et gradsstudium
- Internasjonal utveksling og utvikling av kompetanse er viktig i utvikling av kvaliteten i utdanningssystemet
- Høgskolene forsetter å bygge opp fagtilbud på engelsk
- Gjensidige faglige samarbeids- og utvekslingsavtaler med tilsvarende offentlige institusjoner i utviklingsland

I tillegg til kvalitetsreformen er Bologna prosessen førende for internasjonaliseringsarbeidet. Norge er ett av 40 europeiske land som har undertegnet avtalen som skal gjøre Europa til *ett*

område for høyere utdanning. *St.meld.nr. 20 (2004-2005) Vilje til forskning* peker på internasjonalisering som et virkemiddel for å sikre kvaliteten og fornyelse i norsk forskning. Internasjonalisering er derfor en hovedprioritet i Regjeringens forskningspolitikk.

Som et ledd i internasjonaliseringsarbeidet ved Høgskolen i Vestfold ble det i 2002 dannet en prosjektgruppe som skulle se på internasjonalisering som tema, prosjektgruppe 1 HVE 2003. Gruppen arbeidet sammen i ca 1 år og leverte dokumentet "Internasjonalisering ved HVE". Dette arbeidet fokuserer på fire hovedområder:

- Retningslinjer for arbeidet med å legge til rette for at studenter skal ha mulighet for studier i utlandet som del av et gradsstudium ved HVE
- Retningslinjer for arbeidet med å legge til rette for utenlandsstudenter ved HVE
- Retningslinjer for internasjonalt forsknings- og fagsamarbeid
- Organisering og arbeidsdeling i internasjonaliseringsarbeidet.

Gruppen formulerte i forlengelsen av dette følgende målsettinger:

- Alle studenter som ønsker det skal få tilbud om studieopphold i utlandet i 3 måneder til 1 år som en integrert del av et gradsstudium ved HVE. Dette skal i hovedsak skje ved en institusjon som Høgskolen har en forpliktende samarbeidsavtale med.

- Antallet utenlandske studenter ved HVE skal økes, både studenter fra industrialiserte land og fra utviklingsland. Alle gradsstudier ved HVE må derfor legge til rette for at utenlandske studenter skal kunne studere ved HVE i fra 3 måneder til 1 år. Det anbefales å tilby fag/emner med engelsk som undervisningsspråk, evt. annen tilrettelegging, slik at utenlandske studenter kan delta sammen med våre ordinære studenter.

- Det er et mål å øke utvekslingen av vitenskapelige ansatte. HVE ønsker sterke bånd til sentrale forskningsmiljøer gjennom personbaserte tiltak og bilaterale utvekslingsavtaler. Forholdene legges til rette for å opprettholde etablerte forskernettverk samtidig som det stimuleres til opprettelse av nye.

- Høgskolen skal fortsette å arbeide for å øke sitt engasjement og deltakelse i de viktigste nasjonale og internasjonale programmene for student- og lærermobilitet, med særlig vekt på SOKRATES/ERASMUS, Leonardo da Vinci og Nordplus. Samtidig blir det viktig å etablere gode bilaterale samarbeidsavtaler for studentutveksling, forsknings- og fagsamarbeid.

- Høgskolen ønsker å øke sitt bistandsrelaterte arbeid ved å inngå samarbeidsavtaler med universiteter og høyskoler i sør.

Prosjektgruppe 1 satte også som mål at 10 % av ordinære gradsstudenter skal ha et studieopphold i utlandet på 3-12 mnd varighet, 5 % utenlandske studenter til HVE og 5 % av vitenskapelige ansatte skal delta i utvekslingsprogram med opphold av minst 1 ukes varighet.

På bakgrunn av arbeidet til Prosjektgruppe 1 ble det i styresak 2003/41 fattet følgende vedtak:

1. Styret ber høgskoledirektøren legge vedlagte dokument til grunn for det videre arbeidet med utvikling av infrastruktur og rutiner for internasjonaliseringsarbeidet ved HVE.
2. Høgskoledirektøren delegeres ansvar for de oppgavene som er nevnt i dokumentet og til å videredelegere myndighet og ansvar for gjennomføring av oppgavene

3. Rektor delegeres fullmakt til å godkjenne avvik fra ordninger og rutiner slik disse er formulert i vedlagt dokument, når dette er hensiktsmessig for å fremme målsettingene for internasjonaliseringsarbeidet.

I utviklingsplanen for Høgskolen i Vestfold 2005 - 2008 som ble vedtatt av høgskolestyret 20. oktober 2004, er internasjonalisering nevnt som et av flere hovedmål. Her vektlegges det at HVE skal ha en stor, internasjonal kontaktflate til beste for studenter og ansatte.

Eksempler på utviklingsparametre kan være:

- Antall avtaler med utenlandske institusjoner
- Antall studenter og ansatte utvekslet (ut og inn av HVE)
- Internasjonal forskningspublisering

En del av prosjektgruppens intensjoner er foreløpig ikke fullt ut implementert i organisasjonen. Arbeidet med handlingsplanen omfatter også en videreføring av dette arbeidet.

2.1 Konkretisering av mål

En av utfordringene i arbeidet med handlingsplanen er å formulere konkrete prioriteringer og operasjonelle mål som kan være retningsgivende for hele organisasjonen samtidig som de er tilpasset forholdene ved den enkelte avdeling. Når det gjelder internasjonalisering vil forholdene variere, ikke bare mellom avdelingene, men også innenfor den enkelte avdeling. Det kan også forventes at forholdene vil endres over tid. Det er derfor viktig at det legges til rette for fleksible og pragmatiske tilnærminger som ivaretar mangfoldet i organisasjonen, samtidig som man tilstreber en harmonisering og felles innretning på arbeidet. Handlingsplanen må være et levende dokument som justeres med jevne mellomrom for å oppdatere prioriteringer, målsetninger og anbefalte handlinger etter hvert som man høster erfaringer.

Målsetningene for utveksling ble gitt av Prosjektgruppe 1 i 2003. Erfaringene siden den gang viser at målene for studentutveksling er urealistisk høyt, mens målet for lærerutveksling kan justeres noe opp. Med bakgrunn i dette vil HVE ha som mål at innen 2007 skal:

- 5% av ordinære gradsstudenter ha et studieopphold i utlandet på 3-12 måneders varighet
- 5% utenlandske studenter ved HVE
- 10% av vitenskapelig ansatte skal delta i utvekslingsprogram med opphold av minst en ukes varighet eller ha faglig samarbeid med utenlandske institusjoner for å øke forskningspubliseringen

Det viser seg også at stadig flere studenter fra avdeling for lærerutdanning og helsefag reiser utenlands på praksisopphold med kortere varighet enn 3 måneder. Selv om slike korte opphold ikke gir økonomisk uttelling til høgskolen fra sentrale myndigheter er de viktige for den enkelte student og i økende grad en viktig del av internasjonaliseringen ved Høgskolen som også bør oppmuntres. Forholdene må legges til rette slik at disse oppholdene kan være av minst en måneds varighet slik at studentene kan få reisestøtte fra Lånekassa.

Avdeling for lærerutdanning og helsefag vil ha følgende mål:

- 10% av studentene skal ta deler av sin obligatoriske praksis i utlandet

En av utviklingsparametrene fra høgskolens utviklingsplan er: ”Antall avtaler med utenlandske institusjoner”. Det har vært en del diskusjoner rundt denne utviklingsparameteren. Det er en selvfølge at et visst antall avtaler er nødvendig for å få til utveksling av et visst omfang, men det kan diskuteres om det er rett strategi å prøve å få til så mange avtaler som mulig. Det kan være hensiktsmessig å prøve å få til brede og samlede satsninger mot færre samarbeidspartnere eller geografiske områder.

Ved å gå for en konsentrert satsning mot et begrenset antall samarbeidspartnere eller geografiske områder vil man kunne oppnå at internasjonaliseringsarbeidet engasjerer flere ansatte mot samme institusjon og dermed blir avdelingsovergripende og institusjonsbyggende for høgskolen. Den praktiske tilretteleggingen og gjennomføring av utveksling blir også enklere ved at man kjenner forholdene og enkeltpersoner ved den mottakende institusjonen bedre.

Ved å tillate et mylder av samarbeidsavtaler betyr dette ofte at samarbeidet med utenlandske institusjoner bygger på enkeltpersoners kontakter og interesser. Samarbeidet kan dermed bli sårbart ved at det i stor grad er avhengig av den enkelte medarbeiders fortsatte engasjement. På den annen side er det viktig med engasjement fra de ansatte for å få til utveksling og faglig samarbeid.

Også på dette området er det viktig med en fleksibel og pragmatisk tilnærming som ivaretar mangfoldet og engasjementet, men som samtidig sikrer god forankring og soliditet. For å imøtekomme dette skal HVE:

- Øke antall avtaler innenfor sentrale Europeiske program som Erasmus, Nordplus og Leonardo da Vinci.
- Fokuserer utvekslingen og samarbeidet mot enkelte hovedsamarbeidspartnere og områder
- For å gi studentene valgfrihet, inngå minimum tre avtaler per gradsstudium, hvor minst én avtale bør være klar innen 01.09.05

Data som innrapporteres til DBH dekker de viktigste, men på langt nær alle, internasjonale aktiviteter ved HVE. Solidaritetsarbeid gjennom Malawi-aksjonen, samarbeidet mot Midt-Østen, alternativ praksis i Kina og Nicaragua, økonomistudentenes videre studier i Skottland samt sykepleiestudentenes praksisopphold tilknyttet ENM er eksempler på dette. Slike aktiviteter får ikke uttelling i bevilgninger fra sentrale myndigheter, men er viktige aktiviteter for engasjement og solidaritet blant studenter og ansatte og bør stimuleres. De sier også noe om hvor omfattende og mangfoldig det internasjonale arbeidet ved HVE er.

2.2 Videre arbeid

I det følgende vil en del hovedområder bli skissert med utgangspunkt i føringer fra sentralt hold, tidligere styrevedtak og drøftinger på avdelingsnivå for å realisere en sterkere internasjonalisering ved Høgskolen i Vestfold.

Handlingsplanen følger en mal der status på de aktuelle områdene, utfordringer og forslag til tiltak for å nå oppsatte mål blir presentert. Tidsperspektivet og hvilke ressurser som vil kreves for å få de enkelte tiltak gjennomført varierer i stor grad. Såpass tidlig i arbeidet er det vanskelig å være spesifikk når det gjelder mål og tidsplan for gjennomføring av tiltak. Det er

derfor viktig at handlingsplanen blir et levende dokument som revideres minst en gang i året slik at den blir oppdatert og i økende grad spesifikk på mål og tiltak.

Ansvarsfordelingen mellom Internasjonalt kontor og avdelingene varierer også på de ulike tiltakene, i tillegg til at en del av dem krever et godt samspill mellom begge parter. Forslagene til tiltak vil kreve at det fra styret og ledelsens side fremdeles blir avsatt midler til internasjonalisering. Flere av tiltakene vil kreve at avdelingene omprioriterer noe av ressursene dersom de skal oppfylle krav både fra sentralt hold og de mål som Høgskolen har satt. Spesielt gjelder dette tiltak som direkte berører tiden den enkelte medarbeider får avsatt til å drive med internasjonalt arbeid. Å løfte Høgskolens internasjonale virksomhet opp på et tilfredsstillende nivå, forutsetter en ressursmessig prioritering i tiden som kommer. På kort sikt dreier dette seg om økonomisk krevende tiltak for å etablere avtaler og knytte forbindelse for søknadssamarbeid, samt kartlegge praktiske og faglige forhold ved samarbeidsinstitusjonene. På lengre sikt forutsettes det en fast tilførsel av ressurser for å sikre en stabil faglig og administrativ stab som ivaretar, kvalitetssikrer og viderefører arbeidet. På den enkelte avdeling må det vurderes hvem som skal arbeide med internasjonalisering og hvilke ressurser dette vil medføre.

3.0 Økt mobilitet

3.1 Status

I følge tilbakemelding fra avdelingene er det rapportert om følgende tall for 2004; **152** studenter tok en del av sin utdanning i utlandet, oppholdet varierte fra 10 dagers alternativ praksis til opphold i 3 måneder. Av totalantallet var **22** studenter ute i mer enn tre måneder. Dette betyr at under 1 % av gradsstudentene har et opphold på minimum 3 måneder i utlandet. Tallene for innveksling er heller ikke store. De viser at 10 studenter tok en del av sin utdanning ved HVE i 2004, hvorav **6** oppholdt seg i mer enn 3 måneder.

Mobilitet blant vitenskapelig ansatte, hvor oppholdet hadde varighet på minst en uke, viser at **2** faglige ansatte reiste ut og **10** kom inn. Tallene for vårsemesteret 2005 viser imidlertid at det er en sterk økning i antall ansatte som arbeider internasjonalt.

Som tallene viser, har Høgskolen en lang vei å gå for å nå målsettingen som ble stipulert fra HVE2003.

3.2 utfordringer Studenter ut

Vår hovedoppgave blir å formidle til studentene at de har rett til, og at vi har forventninger om, at de skal ta opp til to semestre ute som del av sin utdanning ved HVE. Holdningsskapende arbeid blant både ansatte og studenter, samt praktisk tilrettelegging blir derfor sentrale virkemidler for å få dette til. For å gjøre det mulig for våre studenter å ta deler av et gradstudium ved HVE i utlandet, er det en del praktiske forhold som må være på plass. Avdelingene må ha gjort avtaler med utenlandske institusjoner om studentutveksling. Studentene må få informasjon om destinasjoner og studiemuligheter, mulig reisetidspunkt i utdanningen og i studieåret, fremgangsmåte for søknad om studieopphold og bolig, finansiering fra mobilitetsprogram, fra Høgskolen og fra Lånekassen, og andre relevante forhold.

Studieplaner

Studieplanene må tilrettelegges slik at studentene kan ha et utenlandsopphold fra 3 måneder til 1 år uten tap av studietid. Det må fremgå av studieplanene på hvilket eller hvilke tidspunkt i studiet studentutveksling skal foregå. Studieplanene må ta høyde for fleksible løsninger for godkjenning av studier i utlandet, slik at hensyn til rammeplan så vel som universelt læringsutbytte, ivaretas. Studier i utlandet anses å erstatte det studentene ellers ville gjort hjemme, slik at de ikke blir møtt med tilleggskrav etter hjemkomst.

Samarbeidsavtaler

Samarbeidsavtaler i Europa og Norden bør forankres i eksisterende, relevant avtaleverk, som Erasmus og Nordplus. Dette for å sikre at studentene ikke må betale studieavgift, og for at de skal få mulighet til å motta tilleggsstipend. For samarbeid med institusjoner utenfor Europa må det forhandles frem avtaler som sikrer at studentene ikke pålegges studieavgifter som de ikke kan få dekket gjennom Lånekassens støtteordninger. Kortere studieopphold og praksisreiser må tilrettelegges slik at de varer i minimum 4 uker, som er en forutsetning for støtte fra Lånekassen.

Informasjon til studentene

Informasjon til studentene er en forutsetning for å motivere til studentutveksling og andre typer studierelaterte reiser. En viktig del av informasjonsarbeidet er å bevisstgjøre studentene på fordelene det er å ta deler av utdannelsen i utlandet. På hver avdeling må det i samarbeid med Internasjonalt kontor hvert semester holdes informasjonsmøter om muligheter, finansiering og fremgangsmåte. En gang i året, fortrinnsvis i høstsemesteret, bør det i regi av Internasjonalt kontor arrangeres internasjonal dag, der tidligere utreisende studenter inviteres til å informere om sine erfaringer fra et utenlandsopphold. De innreisende studentene kan også trekkes inn i dette ved at de informerer om sine skoler og hjemland for å oppmuntre til mer mobilitet blant våre studenter.

Websidene er et sentralt informasjonsorgan og må oppdateres jevnlig. Internasjonalt kontor utarbeider felles informasjonssider som i detalj viser fremgangsmåte for søknad og utreise. I tillegg skal hver avdeling ha sine egne internasjonaliseringssider hvor spesifikk informasjon blir lagt ut og rapporter fra studenter som har vært på studieopphold tidligere.

Evaluerings

Som en del av oppfølgingen ved hjemkomst, må det være obligatorisk for studentene å fylle ut et evalueringsskjema, herunder en individuell rapport, slik at Høgskolen har mulighet for å bedre rutiner for tilrettelegging, og også for Høgskolens mulighet til å evaluere samarbeidsinstitusjoner.

Forberedelseskurs

Avdeling for Helsefag innførte høsten 2004 obligatoriske forberedelseskurs for studentene som reiser ut. Det bør innføres et obligatorisk forberedelseskurs for alle utreisende studenter i regi av Internasjonalt kontor og tilpasset behovet ved den enkelte avdeling.

Det bør tilbys relevante språkforberedende kurs for studenter. I første omgang gjelder dette spansk, men tilbudet kan utvides ved behov. Internasjonalt kontor vil også koordinere dette arbeidet, men den praktiske gjennomføringen kan legges til en avdeling.

Studentene ønsker at så mye som mulig er tilrettelagt før de reiser ut. En av hovedoppgavene til både Internasjonalt kontor og avdelingene blir å gjøre det så enkelt som mulig for studentene å reise ut slik at de føler en trygghet i valget de gjør.

3.3 Tiltak

- Legge til rette for integrering av utenlandsopphold for studenter og ansatte i studieplaner for alle studieprogram av tilstrekkelig varighet
- Øke antall avtaler innenfor sentrale program og bilaterale avtaler for å gi studentene valgfrihet, minimum tre per gradsstudium (study abroad, Erasmus, Nordplus, Leonardo da Vinci, bilaterale avtaler), hvor minst én avtale bør være klar innen 01.08.05
- Opprette og vedlikeholde websider med lett tilgjengelig step-by-step informasjon om framgangsmåte ved ønske om utenlandsopphold
- Arrangere halvårige informasjonsmøter ved avdelingene
- Arrangere Internasjonal dag på HVE
- Arrangere felles forberedende kurs for studenter som skal på utenlandsopphold
- Arrangere språkkurs for studenter med eller uten betaling

3.4 utfordringer Studenter inn

Studietilbud til utenlandske studenter

Engelskspråklig kurstilbud

Utvikling av kurstilbud på engelsk eller tilrettelagt undervisning for de som ikke forstår norsk er nødvendig for å øke samarbeidet med institusjoner utenfor Norden/Skandinavia. Bortsett fra engelskstudiet på avdeling LU og masterstudiet i mikroteknologi som i sin helhet holdes på engelsk, er det pr. i dag kun ett 6-studiepoengs kurs ved HVE som har engelsk som undervisningsspråk. Hovedmålsettingen må være å tilby et utvalg av kurs på engelsk for utenlandske studenter. Dersom det kommer forespørsler fra samarbeidende institusjoner om å sende studenter som ikke forstår norsk til HVE, må det legges til rette for engelskspråklige kurstilbud.

Undervisning på engelsk i eksisterende tilbud

I flere studier benyttes det allerede lærebøker på engelsk. For ordinære studenter bør ikke omlegging til engelsk som undervisningsspråk være et uovervinnelig problem. Det antas at også norsktalende studenter vil ha ekstra utbytte av at deler av studiet undervises på engelsk, slik at de får kjennskap til og trening i å benytte en internasjonal fagterminologi. Dette er også et ledd i Internationalization At Home (IAH) for studenter og ansatte som ikke har mulighet til eller ønske om å reise til utlandet. For Høgskolens ansatte kan omlegging til engelsk oppfattes som et problem i en overgangsfase, men det må forutsettes at utfordringen også vil resultere i en reell kompetanseheving hos ansatte når de er nødt til å sette seg inn i engelsk terminologi for deres fag. Kompetansen på dette området bør kartlegges. Enkelte avdelinger

har tatt grep for å øke personalets trygghet i å kommunisere på engelsk. Dette arbeidet bør forsterkes.

Tilbudet til utenlandske studenter skreddersys slik at ulike moduler av engelskspråklige kurs kan settes sammen til studier av ønsket omfang. Avdelingene må gå sammen om å utarbeide en bred engelskspråklig kursportefølje som kan tilbys på tvers av avdelingene. Det kartlegges hvilke typer studier som kan ha en appell og dekke et behov internasjonalt.

Høgskolens språkpolitikk

Et av tiltakene for å øke antallet utenlandske studenter ved Høgskolen er å tilby flere kurs på engelsk/tilrettelegge undervisningen slik at utenlandske studenter kan delta. Med økende internasjonalisering vil dette gjelde stadig flere kurs og fag, HVE tilbyr sågar et masterstudium som i sin helhet holdes på engelsk. Det er denne sammenheng viktig å være oppmerksom på at norsk som fagspråk kan stå i fare for å bli svekket når man i økende grad bruker engelsk som undervisningsspråk. Høgskolen bør derfor utarbeide en språkpolitikk som behandler disse utfordringene.

Andre tiltak

Norsk kurs er nødvendig for å gi utenlandske studenter tilgang til et bredere spekter av Høgskolens studietilbud. Et annet grep er å inngå samarbeid med utenlandske institusjoner som tilbyr norskstudier og hvor studentene kan studere også andre fag på norsk. For kvotestudenter som skal følge tradisjonelle studier ved HVE har vi hatt en avtale med Høgskolen i Telemark hvor disse studentene har fulgt et ettårig norsk kurs tilpasse denne studentkategorien. Siden vi kun har 6 kvotestudenter ønsker vi å videreføre denne ordningen.

Markedsføring/profilering/kravspesifikasjon

Dersom vi skal gjøre HVE til et attraktivt studiested for utenlandske studenter forutsetter dette en offensiv markedsføring der vi fremstår med en klar faglig profil. Høgskolen må utarbeide en slik profil som gjøres tilgjengelig for mulige og eksisterende samarbeidspartnere gjennom engelskspråklig materiell og gode nettsider. Materiellet må omfatte kurs- og studiebeskrivelser, samt informasjon om bolig, reisevei, sosialt liv og kulturelle attraksjoner. Avdelingene står som leverandører av fagstoffet, Internasjonalt kontor står for den generelle delen av informasjonen.

Det må også utarbeides en strategisk kravspesifikasjon der ønskede krav til potensielle samarbeidspartnere defineres. Det må også utarbeides en egen strategi for markedsføring i utlandet i samarbeid med markedsansvarlig.

Utvexlingsstudenter

Utvexlingsstudenter fra HVE vil kunne være gode ambassadører, og inngå i Høgskolens markedsføringstiltak i løpet av utenlandsoppholdet. Dette kan eksempelvis dreie seg om informasjonsmøter for studenter ved vertsinstitusjonen eller deltakelse i mer uformelle sammenhenger. Opplæring for dette må inngå i forberedelseskurset til de norske studentene og i kontrakten studentene skriver med Høgskolen. Studentene må få med seg informasjonsmateriell om HVE ved utreise.

Innvekslingsstudenter

Den beste markedsføringen av HVE som studiested er fornøyde utenlandske studenter som kommer hjem og forteller andre om sine erfaringer. Derfor blir det viktig å bygge opp et godt

mottaksapparat på HVE. Det må utarbeides gode rutiner for mottak og oppfølging av studentene. Omvisning på Høgskolen og i nærmiljøet, formidling av bolig, fadderordning/ integreringstiltak og sosiale aktiviteter underveis i semesteret er en del av dette. Det må snarest nedsettes en arbeidsgruppe for å utarbeide disse rutinene. I den sammenheng må det også utarbeides en studentguide som innvekslingsstudenter kan få tilsendt før ankomst. Arbeidsgruppen bør bestå av studentrepresentanter, representanter fra SIV, Internasjonalt kontor og noen fra avdelingene. Av hensyn til integrering er det ønskelig at ankomst faller sammen med studiestart i høst- eller vårsemesteret.

3.5 Tiltak

- Tilrettelegge for undervisning på engelsk
- Utarbeide flere kurstilbud på engelsk
- Utarbeide en språkpolitikk for Høgskolen i Vestfold
- Organisere mottaksapparat – nedsette en arbeidsgruppe bestående av representanter fra studenter, SIV, Internasjonalt kontor og avdelingene
- Utarbeide/videreutvikle studentguide/brosjyremateriell og presentasjoner
- Videreutvikle websider på engelsk med praktisk og faglig informasjon
- Utarbeide og implementere strategi for markedsføring overfor partnerinstitusjoner
- Utarbeide program for markedsføring ved HVE-studenter på vertsinstitusjonen

3.6 Utfordringer Ansatte inn/ut

Læremobilitet er nøkkelen til økt studentmobilitet. Dette må prioriteres på avdelings- og høgskolenivå. For at dette skal kunne realiseres, må det avsettes strategimidler sentralt.

Høgskolen må i større grad benytte seg av stipendordninger i sentrale programmer som Erasmus, Nordplus og Leonardo da Vinci.

Ett av virkemidlene for å øke læremobilitet er å legge timer til utvekslingsopphold inn i vedkommendes arbeidsplan. Læremobilitet må ikke medføre økonomiske utgifter for den enkelte. Omfanget av utenlandsoppholdet må samordnes og praktiseres likt ved alle avdelinger. Det må diskuteres om deltagelse i internasjonale aktiviteter i tillegg skal utløse andre incentiver til den enkelte. Fagmiljøene konsulteres før det tas stilling til hvilke stimuleringsstiltak som er ønskelige og slike ”belønninger” eventuelt deles ut. Det må klargjøres på hvilken måte internasjonalt forsknings- og undervisningsarbeid kan fungere meritterende. Et felles møte med organisasjonene, ledelsen og internasjonalt kontor kan avklare dette.

For å stimulere rekrutteringen av utenlandske ansatte til HVE, samt motivere flere til å reise ut bør ansatte som har vært/er på utvekslingsopphold brukes som ambassadører begge veier. Som en del av utenlandsoppholdet kan de som reiser ut drive aktiv markedsføring f. eks gjennom informasjonsmøter om HVE. Etter hjemkomst bør disse kunne fungere som kontaktpersoner, holde interne informasjonsmøter, og dessuten publisere rapporter om oppholdet på nettet. På internasjonaliseringssidene på Høgskolens hjemmesider bør det være egen link til tilbud for ansatte. Vedlikehold av denne hjemmesiden er Internasjonalt kontor sitt ansvar.

3.7 Tiltak

- Informasjonsarbeid om sentrale programmer skal ut til fagmiljø ved Høgskolen
- Avdelingene skal legge til rette for stimulerings tiltak for å øke internasjonal mobilitet
- Lærerutveksling gir uttelling på arbeidsplanene
- Det må bli mulig å søke om reisestøtte i tillegg til Erasmusstipend
- HVE-lærere på utveksling skal brukes aktivt som ambassadører på partnerinstitusjoner og holde minimum ett informasjonsmøte
- Øke antall Erasmus-, Nordplus-, og andre bilaterale avtaler
- Rapportering av utenlandsopphold – publisering på websider
- Det må settes i gang en diskusjon om å gjøre internasjonalt forsknings- og undervisningssamarbeid meritterende for lønns- og kompetanseoppykk

4.0 Samarbeidsavtaler

4.1 Status

For 2004 ble det rapportert inn at Høgskolen i Vestfold har **44** samarbeidsavtaler på ulike program og nivå, hvorav **8** ble inngått i 2004. Etablerte avtaler er en forutsetning for å få tilskudd fra Departementet, og tildelte midler baseres på faktiske resultater for studentutveksling. Arbeidet med å utarbeide og drifte avtaler har vært gjort ulikt på avdelingene. Omfanget av avtalene varierer. Ved innrapportering til DBH for 2004 og i utarbeidelsen av websidene har det vært vanskelig for internasjonalt kontor å få en fullstendig oversikt over hva som finnes av avtaler.

I 2005 har Høgskolen fått ansvaret for å koordinere tre nettverk i Nordplus-programmet:

- ALUNORD er et nordisk nettverk innen ingeniørutdanning hvor 15 universitet og høyskoler deltar. Aluminiumsindustrien arbeider også aktivt mot nettverket. Samarbeidet omfatter kortkurs og utvikling av et felles studieprogram for aluminiumsteknologi og design. Nettverket fikk nylig en tildeling på 53 650 Euro for skoleåret 2005/2006.
- ”Barnekultur og barnekulturelle uttrykk i Norden” er et nettverkssamarbeid innen førskolelærerutdanningen i Norden hvor Danmark, Finland, Færøyene og Norge deltar. Det er nylig bevilget 48 500 Euro til utvikling og gjennomføring av et felles studium hvor 5 studenter fra hvert land skal studere barnekultur i disse 4 landene. Studiet skal gå over ett semester hvor studentene skal oppholde seg i en måned i hvert land skal opp.
- ”Utendørspedagogikk og IKT” har fått 5 000 Euro i oppstartsmidler for et samarbeid mellom Danmark, Norge og Sverige på det nevnte området.

Disse tre tildelingene viser seriositeten i den internasjonale satsningen på avdelingene. Selv om vi fremdeles har et stykke å gå er vi godt på vei.

4.2 utfordringer

All mobilitet skal forankres i eksisterende eller planlagte avtaler mellom HVE og samarbeidende institusjoner. Høgskolens samarbeidsportefølje må være variert og mangfoldig både geografisk og faglig. Arbeidet med forpliktende avtaler prioriteres.

Det er flere spørsmål som må avklares på Avdelings- og Høgskolenivå:

- er det ønskelig med mange rene utvekslingsavtaler
- ønsker man omfattende avtaler med større faglig forankring mellom institusjonene
- hvor mange avtaler bør inngås
- I hvilken grad ønsker man avtaler utenom de etablerte programmene som Erasmus og Norplus

Den geografiske spredningen må sees i sammenheng med dette. Både faglige betingelser og studentenes synspunkter må være styrende for hvilke reisemål som betraktes som relevante. Studentene vil gjerne ha stor valgfrihet, samtidig som det må sikres høy faglig kvalitet. Ved inngåelse av nye avtaler skal det ikke være et mål at studentene skal lære det samme som hjemme, men at man sikrer at undervisningen er på et nivå tilsvarende hjemme. Hvordan prioriteringen av satsningsområder skjer, vil i stor grad være opp til avdelingsledelsen og fagmiljøene.

For studentenes trivsel er det en fordel at flere studenter reiser sammen. Det bør likevel ikke være så mange at det oppstår norske gettoer ved vertsinstitusjonen.

Tidsperiode, evaluering og reforhandling av avtalene må diskuteres ved avtaleinngåelse. Det er også viktig å ta med i betraktning hvilke avtaler som utløser student- og lærerutvekslingsmidler fra de ulike, sentrale programmene.

Avdelingene har gjennom flere år utviklet kontakter og kompetanse på internasjonaliseringsområdet. Mye av nåværende aktivitet springer ut av dette arbeidet, som må ivaretas og videreutvikles. Felles satsninger på tvers av avdelinger kan gi effektiviseringsgevinster og synergieffekter. Internasjonalisering kan fungere som et institusjonsbyggende tiltak i de sammenhenger der avdelingene fronter potensielle samarbeidsinstitusjoner sammen. Ikke alle utenlandske universitet/høgskoler vil ha et fagtilbud som matcher samtlige av Høgskolens avdelinger, så en kombinasjon av disse strategiene vil være å foretrekke.

Ansvar for å utarbeide avtaler må være et samarbeid mellom avdelingene og Internasjonalt kontor. Kontaktreiser der både administrative (Internasjonalt kontor) og faglige ansatte har deltatt har vist seg å være en god løsning. Det utarbeides retningslinjer fremgangsmåte ved kontaktreiser. Internasjonalt kontor bistår med å legge opp slike reiser, dersom avdelingene ønsker dette. Målet med alle slike reiser bør være å lage et utkast til avtale. Dette forutsetter deltakelse fra både faglige og administrativt tilsatte. En naturlig rollefordeling kan være at fagansvarlig har ansvar for tilpassing av studieplaner og oppfølging av studenter ut og inn fra den aktuelle institusjonen. Avtaleverk, søknadsprosedyrer og andre formalia er et administrativt ansvar.

4.3 Tiltak

- Utvide antall samarbeidspartnere, samarbeidet mellom avdelingene og Internasjonalt kontor.
- Knytte Internasjonalt kontor opp mot faggrupper for å oppnå et tettere samarbeid.
- Utarbeide en strategi om hvor HVE og Avdelingene skal satse geografisk og hvor omfattende avtalene skal være.
- Fastsette klare mål for kontaktreiser og organisering av slike
- Utarbeide rutiner for oppfølging av avtaler (Internasjonalt kontor)
- Høgskolen må sørge for at det avsettes midler sentralt til tidsressurser for ansatte
- Avdelingene må sørge for at ansatte som arbeider med internasjonalisering får avsatt tidsressurser til dette arbeidet. Dette gjelder både for faglig/vitenskapelig og administrativt personale

5.0 Internationalization at Home (IaH)

5.1 Status

Hittil har ”Internationalization at Home” vært ivaretatt ulikt fra avdeling til avdeling. Det som kjennetegner virksomheten er tilfeldig informasjonsflyt og at informasjonen ikke når utenfor de kretsene som allerede er involvert i virksomheten. Det er en utfordring å engasjere og motivere både ansatte og studenter til sterkere engasjement på dette området.

5.2 utfordringer

”Internationalization at Home” eller ”internasjonalisering hjemme” er også et viktig perspektiv på Høgskolens internasjonale virksomhet. Holdningskapende arbeid blant studenter og ansatte er en del av motiveringsarbeidet for å få studenter og ansatte engasjert i den internasjonale virksomheten. Å bevisstgjøre studentene om at de er del av et internasjonalt samfunn hvor språk, kulturforståelse og mangfold er også forutsetninger for å lykkes i arbeidslivet. Ikke alle studenter eller lærere har mulighet til å reise på utvekslingsopphold. Likevel kan de ha et ønske om å få impulser fra utlandet i form av faglig påfyll, eller å bidra med å legge til rette for utenlandske studenter som kommer hit. Studenter og ansatte som har vært på utvekslingsopphold har førstehåndsopplevelser og erfaringer som de burde få mulighet til å dele med andre ved HVE. Målet blir derfor å skape arenaer hvor slik aktivitet kan oppstå og videreføres.

Bruk av engelsk pensum, utenlandske cases og prosjekter er tiltak som kan gi nye perspektiver på undervisning, læring og den profesjonen vi utdanner til. Språkkurs i engelsk for ansatte og annen opplæring blir viktig dersom det forventes at fagpersonale skal starte med undervisning på engelsk. Utenlandske gjesteforelesere eller Høgskolens studenter og ansatte med utenlandsk bakgrunn som foredragsholdere er også tiltak som kan øke interessen blant studenter og ansatte.

Studentene bør oppmuntres til å involvere seg aktivt i internasjonaliseringsarbeidet. Ett tiltak kan være å etablere en studentgruppe med internasjonalisering som interesseområde, og som kan bli et bindeledd mellom utenlandske og norske studenter. Temakvelder og sosiale

aktiviteter både for innreisende studenter og ordinære studenter kan være et ansvarsområde for denne gruppen. SIV, Studentsamfunnet og Studentparlamentet må oppmuntres til å etablere internasjonalisering som et satsingsområde og med det rekruttere flere studenter som kan bidra i utviklingsprosessen ved Høgskolen.

Internasjonalt kontor som første ”instans” for studenter og ansatte som ønsker å reise ut, må plasseres mer sentralt, den gamle resepsjonen på Bakkenteigen er foreslått som et godt alternativ. Internasjonalt kontor må ha en rimelig del av kontortiden på studiested Eik.

5.3 Tiltak

- Engelskspråklig pensum
- Bruk av utenlandske cases og prosjekter
- Studieturer til utlandet for våre studenter der de besøker universiteter og bedrifter
- Språkkurs for ansatte og studenter
- Opprettelse av internasjonal studentgruppe
- Temakvelder med fokus på ulike lands mat-, drikke- og musikkultur
- Bruke studenter med fremmedkulturell bakgrunn og utenlandske ansatte til gjesteforelesere, kulturinnslag
- Gjøre internasjonalt kontor mer synlig – øke tilgjengelighet
- Ha nettsider, fagbeskrivelser, brosjyrer og skilt på engelsk

6.0 Forankring i personalet

6.1 Status

Det er stor internasjonal aktivitet og engasjement ved HVE. Mye av arbeidet utføres av engasjerte enkeltpersoner på avdelingene, som i noen tilfeller opplever seg som ildsjeler, der arbeidet i varierende grad er formalisert i Høgskolens samarbeidsavtaler.

Utvekslingsaktiviteter som ikke er forankret i programmer som gir økonomisk støtte, går glipp av den finansieringsmuligheten som ligger i systemet. De sentrale programmene skal også sikre at en del krav blir ivaretatt, slik som vurdering og vekttallsuttelling. Ved å få samarbeidsinstitusjonen med i en Erasmus- eller Nordplus-avtale, unngår vi at studentene blir avkrevd skolepenger. En annen konsekvens er at disse enkeltpersonene gjør en stor innsats som ikke synliggjøres i arbeidsplanen, og arbeidet kan dermed over tid oppleves som en personlig arbeidsbelastning. Både sentrale myndigheter, Høgskolestyret og Høgskolens ledelse ønsker et høyt internasjonalt aktivitetsnivå. For å få til dette er det viktig at den enkelte medarbeider ser på internasjonalisering som en naturlig og viktig del av arbeidet. Det blir derfor en stor utfordring å støtte opp om ”ildsjelenes” engasjement samtidig som formaliseringen av det internasjonale arbeidet intensiveres. Sentralt i dette arbeidet står avdelingsledelsen og seksjonsledere.

6.2 Utfordringer

For å motivere ansatte og studenter til å jobbe med internasjonalisering og mobilitet, er det svært viktig at internasjonalisering blir en integrert del av Høgskolens hverdag. Det er viktig å tilpasse det internasjonale arbeidet til den enkelte avdeling/fag slik at det gir en større tilhørighet og oppslutning blant de ansatte. Da er det også lettere å få til en kontinuitet i arbeidet, som igjen er en forutsetning for en strategisk satsning på området.

Det er behov for en organisatorisk gjennomgang på avdelingsnivå når det gjelder arbeidet med internasjonalisering. Avdelingene bør klargjøre hvilke oppgaver som skal ligge på henholdsvis faglig/vitenskapelig og administrativ side, hvilke faglige og geografiske områder som skal prioriteres og hvilke ressurser som skal settes av til dette arbeidet.

Det må opprettes et internasjonalt utvalg på hver avdeling, bestående av personer som både har tid, interesse og helst erfaring med å arbeide med høgskolens internasjonale satsning. Både faglig/vitenskapelig og administrativt personell samt studentrepresentanter bør sitte i dette utvalget. Leder for avdelingens internasjonale utvalg bør få en stillingsressurs som står i forhold til forventet og nødvendig innsats.

Informasjonsarbeid er også en viktig faktor for å skape engasjement. Ansatte må få vite om de muligheter som finnes, delta i strategiarbeidet og informere studentene. Internasjonalt kontor kan være en felles koordinator for informasjonsarbeid, som koordineres i samarbeid med avdelingsleder.

Enkeltpersoner er gjerne nøkkelen til å knytte til oss nye partnerinstitusjoner. For å skape større og bredere engasjement og stabilitet, må flere ansatte blir involvert i prosessen rundt inngåelse av nye avtaler.

6.3 Tiltak

- Avdelingene må gi internasjonalisering prioritet
- Klargjøre oppgavefordeling og ressursbruk på avdelingene
- Opprette et aktivt internasjonalt utvalg på hver avdeling
- Jobbe for at arbeid med internasjonalisering innarbeides på arbeidsplaner for faglig ansatte og avsette prosentvis stilling for administrativt ansatte
- Generelt informasjonsarbeid rettet mot ansatte

7.0 FoU

Sentrale myndigheter legger i økende grad vekt på den internasjonale forankringen i FOU virksomhet ved universiteter og høgskoler. I Stortingsmelding nr 20 (2004 – 2005) ”Vilje til forskning” står det bl.a.: *Internasjonalisering på alvor:* ”Internasjonalt forskningssamarbeid skal være mer enn et honnørord. Nasjonale prioriteringer skal ses i sammenheng med globale behov og utfordringer. Norsk forskning må kunne tilby konkurransedyktige vilkår, og bilaterale avtaler skal følges med ressurser”

7.1 Status

På bakgrunn av opptelling i Forskdok viser tallene at Høgskolens faglige/vitenskapelige ansatte ved 33 anledninger har deltatt på internasjonale vitenskapelige konferanser i 2004, hvor de i flere tilfeller har publisert abstract/artikkel/posters og lignende. I 2004 ble 8 artikler publisert i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter av ansatte ved Høgskolen.

7.2 Utfordringer

Som nevnt tidligere er mobilitet blant faglige/vitenskapelig ansatte ikke bare et mål i seg selv, men et middel til økt studentmobilitet og ikke minst til å heve kvaliteten i undervisning og forskning. Lærerutveksling vil ofte være første skritt i arbeidet med å etablere

forskningssamarbeid. Opphold ved utenlandske institusjoner skaper rom for møteplasser med potensielle partnere til forskningsprosjekt eller samarbeid rundt publisering av artikler. Utenlandsopphold er også med på å gi et viktig grunnlag for bredde og kvalitet i nasjonal forskning og utdanning. På samme måte som med lærermobilitet må det settes av tid og ressurser for å stimulere vitenskapelig personale til å delta i internasjonale forskningsprosjekter eller annet publiseringsarbeid. Internasjonale konferanser og seminarer er også arenaer for å knytte kontakter og etablere et nettverk av potensielle samarbeidspartnere.

Både gjennom EU's 6. og 7. rammeprogram er det mulig å søke støtte til forskningssamarbeid. Søknadsprosedyren er både tid og ressurskrevende slik at miljøene som skal utarbeide søknadene er avhengig av å få midler til dette enten på institusjons- eller avdelingsnivå.

Forskningsdirektøren ved Høgskolen har understreket at det er viktig at det blir dannet fagmiljøer rundt satsningsområdene ved Høgskolen, slik at forskningsprosjekter ikke bare er avhengig av enkeltpersoner, men får en bred forankring i personalet.

Mange av forskningsmidlene som er tilgjengelig fra både nasjonalt og internasjonalt hold er gjerne tilknyttet ulike Center of Expertise (COE). Det blir derfor viktig å jobbe aktivt mot å bli involvert i prosjekter som er tilknyttet slike sentre.

Høgskolen i Vestfold må gjøres kjent i utlandet innenfor ulike fagmiljøer slik at vi fremstår som interessante for utenlandske partnere i flere sammenhenger. Publisering i internasjonale fora av vitenskapelige ansatte kan være kontaktskapende i seg selv. Samarbeid på forskningsnivå kan igjen føre til samarbeid på lavere eller høyere grads studier.

7.3 Tiltak

- Prioritere ressurser til utarbeidelse av søknader til større forskningsprosjekt innenfor satsningsområdene til Høgskolen i Vestfold
- Tettere samarbeid mellom Internasjonalt kontor og forskningsmiljøene
- Økt publisering i internasjonale vitenskapelige tidsskrifter
- Avdelingene prioriterer å avsette midler til post doc. stillinger

8.0 Samarbeid mot sør

Prosjektgruppe 1 HVE 2003 har følgende anbefalinger når det gjelder arbeid mot sør:

”Bistandsrelatert samarbeid

Høgskolen ønsker å øke sitt bistandsrelaterte arbeid ved å inngå samarbeidsavtaler med universiteter og høyskoler i sør. Målet med denne satsningen vil være å bidra til at institusjoner i sør øker sin kapasitet og kompetanse til å drive høyere utdanning og forskning innen områder hvor Høgskolen i Vestfold har studietilbud og kompetanse. Dette arbeidet ønsker vi å finansiere gjennom avtaler med NORAD, Fredskorpset, Kirkens Nødhjelp og andre norske hjelpeorganisasjoner.

Fredsarbeid, menneskerettigheter og konfliktløsning.

Som en fortsettelse av vårt solidaritetsarbeid ønsker vi å videreføre samarbeidet med institusjoner i Midtøsten, Latin-Amerika og Afrika”.

8.1 Status

Engasjementet mot sør er økende både i bredde og omfang. Studenter og ansatte fra alle avdelinger er involvert, både i faglig arbeid, utveksling og solidaritetsarbeid. Dette arbeidet har også i større grad blitt formalisert gjennom avtaler som en del av målrettet satsning. Rent geografisk har denne satsningen blitt rettet mot Nicaragua, Midt Østen, Tanzania, Malawi og Kina. HVE har for tiden 6 plasser på myndighetenes kvoteprogram for studenter fra utviklingsland og Øst Europa. Det er søkt om en økning i antallet uten at det har gitt uttelling.

I juni 2003 vedtok høgskolestyret å ”adoptere” Malawi som satsningsland i sør. Dette har ført til et økende aktivitetsnivå og engasjement både når det gjelder oppdragsvirksomhet, studentutveksling, faglig samarbeid og solidaritetsarbeid. Denne satsningen har ført til at studenter og ansatte, på tvers av avdelingene, har hatt en felles oppgave å jobbe med og begynner på den måten å få en institusjonsbyggende effekt.

I april 2004 tok høgskolen i Vestfold initiativet til å etablere et nettverk for å styrke utdanningen av sykepleiere i Malawi. 6 høgskoler i Norge og 7 sykepleierskoler i Malawi samt sykepleierforbundet i de to landene danner den faglige delen nettverket. Det er også etablert et nært samarbeid med Kirkens Nødhjelp som skal arbeide med infrastruktur og administrativ koordinering. KN har på vegne av nettverket søkt Ambassaden /UD om støtte til kapasitets- og kompetanseutvikling. Det er gitt signaler om at bevilgning blir gitt på ettersommeren 2005.

I løpet 2004/2005 har Høgskolen i Vestfold inngått et samarbeid med høgskolene i Telemark og Agder om satsning mot Kina. I utgangspunktet er det først og fremst RI og MA som har vært engasjert i dette, men målsetningen er at også Kina-satsningen skal være avdelingsovergrepene og institusjonsbyggende.

8.2 utfordringer

Arbeidet mot sør har i stor grad blitt initiert av enkeltpersoner ved HVE som har hatt særlige interesser og gode kontakter i aktuelle områder. Dette har vært en nødvendig forutsetning for å få startet arbeidet, men samtidig har det medført sårbarhet. Det er derfor viktig at enkeltpersoners engasjement mot sør blir forankret i avdelingen ved at flere deltar og at det settes av ressurser til dette arbeidet. Det er også viktig å få til en bred forankring ved at det blir en naturlig del av avdelingenes satsning og samtidig øke engasjementet på tvers av avdelingene.

Som nevnt har HVE kun 6 kvoteplasser. Siden Høgskolen har et økende engasjement mot sør bør vi prøve å øke dette antallet. Tildeling av kvoteplassene har dessuten vært tilfeldig, uten tanke på målgruppe. Vi bør i større grad la disse kvoteplassene komme våre samarbeidspartnere i sør til gode.

Arbeidet mot sør kan ofte være mot land i områder med konflikt og uro. Dessuten vil det være stor spredning av sykdommer som for eksempel HIV/AIDS og malaria. Det vil alltid være en viss risiko tilknyttet arbeid i slike områder. Det er derfor viktig at studenter og

ansatte får nødvendig opplæring og informasjon før utreise. Det er også viktig at man sjekker og følger UDs reiseråd for det aktuelle området.

Engasjement mot sør vil ofte bære preg av å være solidaritetsarbeid med sterkt preg av dugnadsinnsats. Slik bør og skal det for en stor grad være. Samtidig er det viktig å se på mulighetene til ekstern finansiering til særlig den faglige delen av dette arbeidet. Det kan for eksempel skje gjennom å søke oppdragsvirksomhet og støtte fra eksterne kilder som Fredskorpset og UD.

8.3 Tiltak

- Øke forankringen i den enkelte avdeling
- Sette av ressurser til arbeidet mot sør
- Søke om eksterne midler til faglig arbeid mot sør
- Øke institusjonsbygging ved engasjementet og samarbeidet på tvers av avdelingene
- Øke partnerskap og samarbeid med eksterne aktører
- Følge UDs reiseråd for reiser til områder i sør

9.0 Arbeidsdeling FA – avdelingene

Mye av arbeidet med internasjonalisering skjer, og skal også i fortsetningen skje, gjennom de faglige ansattes og avdelingenes aktiviteter. På noen områder er det imidlertid viktig å spille på de ressursene som ligger sentralt i organisasjonen. Det bør derfor være en kontinuerlig dialog om arbeidsfordelingen mellom Internasjonalt kontor og avdelingene. Dersom Internasjonalt kontor skal ha ansvar for totaloversikten over det som skjer av aktiviteter og oppdatering av websider i forhold til avtaler er det nødvendig å etablere gode rutiner slik at Internasjonalt kontor både blir mer involvert i og informert om det som skjer på avdelingene og ellers på Høgskolen.

Gjennom å etablere Internasjonalt kontor som første instans for kontakt når studenter ønsker et utenlandsopphold, kan arbeidet standardiseres og effektiviseres gjennom å utarbeide felles søknadsskjema og etablere felles rutiner for mye av dette arbeidet. Det samme gjelder for mobilitet blant ansatte på utvekslingsavtaler.

10.0 Ressursbruk

Høgskolen i Vestfold er i startfasen i arbeidet med internasjonalisering som en integrert del av den faglige aktiviteten som skjer ved Høgskolen. Dette inkluderer alt fra inngåelse av ulike samarbeidsavtaler, mobilitet blant studenter og ansatte ut/inn, forskningsrelatert samarbeid og annet internasjonalt arbeid. Arbeidet med internasjonalisering krever en del ressurser, men er samtidig både et ønske fra mange ansatte, en del av Høgskolens faglige og strategiske arbeid, samt en oppgave som er pålagt fra sentrale myndigheter.

Internasjonalt kontor har for 2005 satt av midler til å stimulere internasjonalisering ved avdelingene med bl.a. tanke på å øke mobiliteten av studenter og ansatte. De viktigste tiltakene er:

- Kr 100 000 i tilskudd til utvekslingsstudenter som ikke får stipend fra Erasmus/Nordplus
- Kr 75 000 til trekantsamarbeid med HiT og HiA mot Kina
- Kr 300 000 i incentivmidler til avdelingene

I tillegg har avdelingene satt av midler til internasjonalisering for 2005.

Det viser seg at denne satsningen nå begynner å gi resultater. Særlig har incentivmidlene til avdelingene hatt en meget positiv effekt på den internasjonale satsningen ved avdelingene. For det første har det vært gjennomført mange flere kontaktreiser enn tidligere. Dessuten har de kontaktskapende aktivitetene i mye større grad enn før vært fokuserte og planlagt i tråd med strategier både på avdelingene og på institusjonsnivå. Det har også vært et økende samarbeid på tvers av avdelingene og internasjonalt kontor har i økende grad blitt trukket med både i planlegging og gjennomføring av kontaktreiser. Man ser også at det er inngått flere avtaler i tråd med uttalte retningslinjer. Det er også tydelige spor av en økt utveksling både blant studenter og ansatte.

Som nevnt ved flere anledninger må det fortsatt settes av ressurser på avdelingene og sentralt til arbeid med internasjonalisering. Enkeltpersoners frivillige engasjement er selvfølgelig bra for Høgskolens internasjonale arbeid, men sårbarheten øker gjennom personavhengighet. Et viktig skritt videre blir derfor en formalisering og institusjonalisering av internasjonaliseringsarbeidet. Dette vil kreve ressurser fra avdelingene, som vil suppleres med støtte fra Internasjonalt kontor. Flere av tiltakene vil kreve en del ressurser, som for eksempel forberedelser og gjennomføring av kontaktreiser, vedlikehold og/eller vitaliseringsarbeid i forhold til eksisterende avtaler, revitalisering av avdelingenes internasjonale utvalg samt etablering av engelskspråklig undervisning i flere kurs/moduler. Gjennomføring av disse planene er derfor avhengig av at det, både på kort og på lang sikt, settes av penger på avdelingenes budsjett.

11.0 Synergieffekter

Selv om arbeid med internasjonalisering i stor grad handler om å etablere og utvikle kontakter med samarbeidspartnere i utlandet, vil det også kunne fungere institusjonsbyggende på tvers av avdelingene. Med hensyn til utviklingen av engelskspråklige tilbud vil det være en klar fordel om flere fagmiljøer på tvers av fag og avdelinger går sammen om å utarbeide engelskspråklige tilbud. Et slikt samarbeid medfører også at hvert kurs kan gi tilbud til studenter fra flere studie- og fagområder.

I økende grad har kontaktreiser engasjert ansatte på tvers av avdelinger som virker institusjonsbyggende. Satsningen mot Valencia og Kina er gode eksempler på dette. Malawi-satsningen har også i økende grad blitt avdelingsovergripende med et økende faglig og solidarisk engasjement som omfatter både studenter og ansatte. Det har også ført til et tettere samarbeid med NORAD/UD, Fredskorpset, Kirkens Nødhjelp og høgskoler i inn og utland.